

MARKITANTS Jānis Fridrihs, dzimis Ādažu pagastā, tēvs Miķelis (dz.1853.)— lauksaimnieks Grot-Kaltiņi muižā, sākumā strādāja kā puisis. Māte **Emīlija**, (dz. Grotiņ, dz.1863.), sieva **Irma**, (dz. Oše). **Mācījās Ādažu - Bergu pagastskolā**, vēlāk pašizglītošanās par konservu tehnoloģijām Vācijā. *Es viņu pazīstu* (1975) Grot-Kaltiņa ēka (1850. gadā celtā Grotkaltnu kūts) tika pāvesta uz Brīvdabas muzeju 1934. gadā - kā daļa no Vidzemes sētas. *

J. Markitants bija viens no pirmajiem ne tikai Jelgavā, bet arī Latvijā, kurš specializējās tieši augļu pārstrādē un pārstrādes rezultātā iegūto produkciju fasēja stikla tarā. 1929. gadā Latvijā bija 6 uzņēmumi, kas nodarbojās ar ogu, augļu un sakņu pārstrādi.

Jelgavas Tirgotāju un rūpniecības biedrības valdes loceklis **Jānis Markitants** bija Augļu pārstrādāšanas fabrikas īpašnieks Jelgavā, kurš 1922. gadā atvēra savu ražotni. Tolaik bija plaši izplatīts uzskats, ka konservēta barība ir laba, derīga un veselīga. Lai gan konservu ražošana bija jau vairāk nekā 100 gadu sena lieta un konservu ražošana Jelgavā bija noorganizēta jau 19.gs. laikā, tomēr **J. Markitants** tika uzskatīts par savas nozares celmlauzi un izveidotāju Latvijā.

1937. gadā **J.Markitanta** uzņēmumā divās maiņās nodarbināja 100 cilvēku, dienā pārstrādājot 20 tūkstošus kilogramu augļu un dārzeņu, sevišķu vērību veicot dzidrinātajām un nedzidrinātajām sulām. **J.Markitanta** produkcija tika eksportēta arī uz ārzemēm - uz Holandi – upeņu un aveņu sula, uz Angliju 250 centnerus konservētu upeņu. Eksportēja arī uz Vāciju un citām valstīm. Šim nolūkam **J.Markitantam** Rīgā bija savas noliktavas. Produkcijas popularitāti un pieprasījumu veicināja piedalīšanās izstādēs– gan pašmāju, gan ārzemēs. Jelgavas lauksaimniecības izstādē 1927. gadā produkcija saņēma **I godalgu**. 1937. gadā Zemgales izstādē saņēma **Latvijas Lauksaimniecības** kameras **Zelta medaļu** par augļu sulām un konserviem. Ārsti zobu slimībās bija atzinuši, ka lietojot **J.Markitanta** augļu un ogu sulu, tiek dezinficēti zobi un mute. Pēc kara Jelgavā atvēra konservu fabriku, kas būtībā turpināja J.Markitanta iesākto darbu. <https://jelgavasbiblioteka.lv/novadpetnieciba/novadnieku-datubaze/janis-fridrihs-markitants>

J.Markitants ar ģimeni, kurā ir četri bērni, otrā pasaules kara laikā izbēga no Latvijas uz Vāciju un bēgļu gaitās nonāc Kanadā. **Jāņa Markitanta** dēla **Kārļa** bērni - **Arnis Osvalds Markitants** un **Sandra Rita Cifersone** (dz. Markitants) ir aktīvi Kanadas latviešu sabiedrībā.*

1.att., Produkcijas etiķete*, 2.att. **J.Markitanta** pāvīljons Jelgavā*, 3., 5.att. **J. Markitants** 4.att. **J. Markitanta** melleņu dzēriena pudele, 20.gs. 20.-30.gadi, <https://jymm.lv/lasitavalj-heistera-dzerienu-pudeles/>
<https://timenote.info/lv/Janis-Fridrihs-Markitants>,

* pēc **Arņa Osvalda Markitanta**

ĀvskM 2024

JĀNIS FRĪDRIHS MARKITANTS

1888.06.05. – 1972.27.01.

rūpnieks, konservu ražošanas celmlauzis Latvijā

